

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Індexсація зарплати при погодинній оплаті праці

Порядок № 1078 не передбачає іншого визначення базового місяця як останнє підвищення посадового окладу (тарифної ставки) абз.1 п. 5 Порядку № 1078

На початку кожного року календарного року у штатному розписі затверджуються місячні тарифні ставки для професій робітників і посадові оклади для інших працівників, а годинні тарифні ставки для кожного робітника можна не зазначати чи вказувати поряд довідково.

Для того, щоб не вносити часто зміни до колдоговору (положення про оплату праці), у ньому можна прописати: *«Розрахунок нових годинних тарифних ставок для робітників-розрядників у зв'язку зі зміною середньомісячної норми годин оформлювати окремим наказом за погодженням з профспілкою підприємства».*

Індивідуальні годинні тарифні ставки для кожного працівника спискового складу доцільно оформлювати **наказом по підприємству й ознайомлювати з ним таких працівників.**

1. У штатному розписі для працівників-погодинників затверджують оклад (ставку) залежно від кваліфікації.
2. Зміна погодинної ставки залежить і від виду робіт і середньомісячної кількості годин.
3. Індexсація залежить від окладу (ставки).

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Індexсація зарплати при відрядній оплаті праці

Відрядні розцінки розраховують виходячи з установлених розрядів роботи, тарифних ставок (окладів) і норм виробітку (норм часу). А місячну тарифну ставку для певних видів робіт визначають відповідно до тарифної системи, встановленої на підприємстві. *ст. 90 КЗпП*

Порядок № 1078 не передбачає, що місяць підвищення відрядних розцінок є “базовим” місяцем для проведення індexсації.

1. Базовий місяць для проведення індexсації змінюється тільки у разі підвищення тарифної ставки (окладу) за відповідною посадою.

2. Відрядні оцінки є різними для різних видів робіт. Тому зміна відрядної розцінки не може впливати на проведення індexсації.

3. Для індexсації беруть оклад (ставку), встановлену у штатному розписі для працівника.

Роботодавці мають визначити порядок проведення індexсації при відрядній системі оплати праці у колдоговорі (за його відсутності - у Положенні про оплату праці):

У роботодавця є лише три можливі варіанти:

- ◆ **періодично підвищувати тарифні ставки на онаковий відсоток для всіх посад (професій) і водночас відрядні розцінки на всі види виконуваних робіт, враховуючи приріст ІСЦ і керуватися нормами Порядку № 1078;**
- ◆ **прописати власний порядок проведення індexсації при відрядній оплаті праці;**
- ◆ **проводити індexсацію зарплати випереджувачим шляхом.**

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

1. Індиксація зарплати у серпні 2024 поновлена

Нефіксований робочий час: як рахувати індиксацію

Договір з нефіксованим робочим часом:

- **порядок укладення визначається статтею 21-1 КЗпП;**
- **норма робочого часу та графік роботи не встановлюється;**
- застосувати **пропорційний розрахунок** при проведенні індиксації **є неможливим.**

Як встановлюються умови оплати для нефіксованого робочого часу:

- 1) встановлюються лише базові та базові години;
- 2) працівник залучається до роботи - коли роботодавцю це потрібно й він про це повідомив працівника;
- 3) коли працівник не відпрацював жодної години за місяць - йому нараховують оплату за 32 години;
- 4) **без норми - не можна визначити пропорційно суму індиксації.**

Мінекономіки у листі від 27.11.2023 № 4707-05/64641-09 (щодо оплати відпусток): місяць, протягом якого працівник відпрацював менше 32 робочих годин, але був оплачений виходячи з 32 робочих годин, вважається таким що відпрацьований повністю.

ВИСНОВКИ:

- 1) роботодавець має визначити порядок проведення індиксації при нефіксованому робочому часі у колдоговорі (за його відсутності - у Положенні про оплату праці);
- 2) доцільно проводити індиксацію в межах ПМ для працездатних осіб.

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індиксація зарплати у серпні 2024 поновлена

Нефіксований робочий час: як рахувати індиксацію

Приклад 8

Працівник працює за договором з нефіксованим робочим часом. Кількість базових днів на тиждень - 5 дн.; кількість годин - 40 год.

Останнє підвищення окладу у грудні 2023.

У серпні 2024 працівник відпрацював всього 120 годин.

За 120 годин було нараховано зарплату - 4454 грн.

Якщо виходити з того, що місяць є повністю відпрацьованим, то потрібно нарахувати індиксацію в межах ПМ.

У серпні 2024 за повністю відпрацьований місяць належить нарахувати індиксацію:

$3028 \text{ грн} \times 4,3\% = 130,20 \text{ грн.}$

Приклад 9

Працівник працює за договором з нефіксованим робочим часом. Кількість базових днів на тиждень - 5 дн.; кількість годин - 40 год.

Останнє підвищення окладу січні 2024.

У серпні 2024 працівник відпрацював всього 20 годин, фактично нараховували зарплату за 32 год.

За 32 годин нараховано зарплату - **1454,40 грн.**

Якщо вважати місяць повністю відпрацьованим, то потрібно нарахувати індиксацію в межах ПМ (якщо нараховано не менше ПМ):

$1454,40 \text{ грн} \times 3,8\% = 55,27 \text{ грн.}$

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Оклад підвищений посеред місяця: як визначити суму індексації

У разі підвищення тарифних ставок (посадових окладів), стипендій, виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, визначених у пункті 2 цього Порядку, значення індексу споживчих цін у місяці, в якому відбувається підвищення, приймається за 1 або 100 відсотків.

п. 5 Порядку № 1078

Приклад 10

Працівнику з 19.08.2024 встановлена більш висока категорія - 1 категорія: посадовий оклад був - 6773 грн; він став - 7253 грн.

У серпні 2022 відпрацьована норма робочого часу - 22 р.дн.

За обома посадами останнє підвищення було у січні 2024. Право на індексацію наступило у серпні 2024.

Сума індексації у серпні 2024 належить:
 $3028 \text{ грн} \times 3,8\% = 115,06 \text{ грн.}$

У разі підвищення посадового окладу (тарифної ставки) з результатами атестації працівників та у зв'язку з присвоєнням більш високої категорії, тарифного розряду чи підвищення окладу в межах встановленої вилки (діапазону) для певної посади **базовий місяць не змінюється.** лист Мінсоцполітики від 20.08.2019 № 75/0/214-19

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Оклад підвищений посеред місяця: як визначити суму індexсації

Якщо підвищення тарифної ставки (окладу) проводиться не з початку місяця, то сума індexсації має визначатись відповідно до п. 4 Порядку № 1078: коли особа працює неповний робочий час, сума індexсації визначається з розрахунку повного робочого часу, а виплачується пропорційно відпрацьованому часу.

лист Мінсоцполітики від 19.07.2019 № 13495/0/2-19/51

Приклад 11

Лікарю-хірургу КНП встановлений посадовий оклад - 12000, надбавка - 50% за складність і напруженість у роботі. Йому підвищили оклад з 19.08.2024 на 10% (за рахунок збільшення підвищення за хірургічне втручання з 15% до 25%).

За посадою лікаря-хірурга останнє підвищення було у січні 2024.

Право на індexсацію наступило у серпні 2024.

У серпні 2024 працівник відпрацював до підвищення - 12 робочих днів; після підвищення - 10 робочі дні.

У серпні 2024 працівнику мають нарахувати індexсацію лише за період до підвищення окладу.

Сума індexсації за серпень 2024:
 $(115,06 \text{ грн} : 22 \text{ р.дн.}) \times 12 \text{ р.дн.} = 62,76 \text{ грн.}$

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Працівникам підвищили посадові оклади з 1 січня, а з 1 квітня - зменшили

У разі підвищення тарифних ставок (посадових окладів), стипендій, виплат, що здійснюються відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, визначених у пункті 2 цього Порядку, значення індексу споживчих цін у місяці, в якому відбувається підвищення, приймається за 1 або 100 відсотків

п. 5 Порядку № 1078

Приклад 12

Працівникам КНП підвищили оклади з 1 січня 2024, потім - зменшили оклади з 1 квітня 2024, з 1 липня - знову підняли до січневого рівня.

Який місяць є "базовим" для індексації зарплати: січень чи липень 2024?

Кожне підвищення окладу змінює "базовий" місяць для індексації.

Тому липень 2024 стає базовим для індексації у разі підвищення посадового окладу у липні 2024.

Право на індексацію у серпні 2024 не наступило.

ВИСНОВКИ:

- 1) періодичні коливання місячного окладу (тарифної ставки) не впливають на індексації;
- 2) зменшення місячного окладу (тарифної ставки) не мають впливу на індексацію;
- 3) кожне підвищення місячного окладу (тарифної ставки) змінює "базовий" місяць для індексації.

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Підвищення окладів було у січні 2024, але у 2023 виплачувалася “фіксована” сума

Лист Мінсоцполітики від 4 січня 2024 року № 2/0/214-24:

Отже, у випадку, якщо у 2023 році було збережено суму індексації заробітної плати, яка виникла за період до січня 2023 року, то вона може виплачуватися і у 2024 році.

<...> **Сума індексації у місяці підвищення посадового окладу має розраховуватися як різниця між сумою індексації і розміром підвищення заробітної плати. Тобто сума індексації зменшується на суму підвищення заробітної плати.**

Ситуація 1

КНП було ухвалене рішення про збереження грудневої індексації, що зафіксовано в колдоговорі.

Працівнику КНП зберігали суму індексації 442,17 протягом 2023 року.

Останнє підвищення окладів було у липні 2023.

Який індексувати зарплату у серпні 2024?

Базовим для індексації є грудень 2023.

Загальна сума індексації фіксована + поточна серпнева: $442,17 \text{ грн} + (3028 \text{ грн} \times 4,3\%) = 572,37 \text{ грн}.$

Ситуація 2

КНП зберігало суму індексації протягом 2023, але з лютого 2024 підвищило посадові оклади працівникам на суму, що перевищила суму фіксованої індексації.

Право на індексацію наступило в серпні, “базовий” місяць - лютий 2024.

Сума індексації:

$(3028 \text{ грн} \times 3,5\%) = 105,98 \text{ грн}.$

1. Індекссація зарплати у серпні 2024 поновлена

Як індексувати зарплату, якщо посадові оклади підвищили тільки лікарям певних структурних підрозділів?

Що таке система оплати праці?

При тарифній системі оплаті праці (почасовій формі) визначають посадові оклади так:

- 1) встановлюють мінімальний посадовий оклад (ставка);**
- 2) встановлюють міжпосадові (міжкваліфікаційні співвідношення;**
- 3) посадові оклади працівникам визначають за правилами, визначеними колективним договором;**
- 4) встановлюють перелік підвищень, доплат та надбавок, їх граничні розміри та умови призначення;**
- 5) прописують умови преміювання;**
- 6) визначають перелік та розміри заохочувальних та коменсаційних виплат.**

Можуть бути й інші системи оплати праці: грейдова, безтарифна тощо.

Як відбувається підвищення окладів?

Відповідно до умов, визначених колективним договором.

Хаотичне підвищення посадових окладів чи їх підвищення вибірково свідчить про відсутність системи оплати праці.

Це привертає увагу контролюючих органів.

Якщо лікарям за різними спеціальностями чи різних структурних підрозділів підвищують посадові оклади вибірково:

- 1) базовий місяць за кожною посадою визначається окремо;**
- 2) це ускладнює розрахунок індексації.**

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Працівника прийняли на роботу в червні 2024: чи має право на індексацію

Для новоприйнятих працівників, військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), за посадою, яку займає працівник, військовослужбовець, поліцейський, особа рядового і начальницького складу.

п. 10-2 Порядку № 1078

Приклад 13

Працівника бюджетної установи прийняли на роботу у червні 2024.

Працівникам бюджетної установи востаннє підвищували оклади з 1 січня 2024.

Чи має право працівник на індексацію у серпні 2024?

Для новоприйнятого працівника “базовим” місяцем для індексації є січень 2024, як і для інших працівників бюджетної установи.

Приклад 14

Вчителя школи прийняли на роботу 28 серпня 2024 (тільки 3 робочі дні в серпні 2024).

Працівникам школи востаннє підвищували оклади з 1 січня 2024.

Чи має право вчитель на індексацію у серпні 2024?

**Сума індексації за серпень 2024:
(115,06 грн : 22 р.дн.) x 3 р.дн. = 15,69 грн.**

**БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Працівника з 1 липня 2024 перевели на вищу посаду: як індексувати

Для працівників, військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу, **яких переведено на іншу роботу** (місце проходження служби) на тому самому підприємстві, в установі або організації, а також **переведено на роботу на інше підприємство, в установу, організацію** або іншу місцевість та у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці (умов проходження служби) у разі продовження такими особами роботи (проходження служби) <...> **обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), за посадою, яку займає працівник, військовослужбовець, поліцейський, особа рядового і начальницького складу.**

п. 10-2 Порядку № 1078

Приклад 15

Секретаря бюджетної установи (5-ий тар. роз.) перевели на посаду завідувача канцелярії (6-ий тар. роз.) з 1 липня 2024.

Всім працівникам бюджетної установи, включаючи секретаря і завідувача канцелярії) востаннє підвищували оклади з 1 січня 2024.

Чи має право завідувач канцелярії на індексацію у серпні 2024?

Якщо посада завідувача канцелярії була у штатному розписі станом на **01.01.2024**

- для індексації зарплати секретаря і завідувача канцелярії - однаковий "базовий" місяць;
- сума індексації за повністю відпрацьований серпень:

$$3028 \text{ грн} \times 3,8\% = 115,06 \text{ грн.}$$

КОМП'ЮТЕРНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індксація зарплати у серпні 2024 поновлена

Працівника перевели на посаду, введену в штатний розпис в серпні 2024

Лист Мінсоцполітики від 02.12.2021 № 6586/0/290-21/51:

“Встановлено єдині правила нарахування індексації залежно від підвищення тарифних ставок (посадових окладів), як для працівників, які вже працюють, так і для новоприйнятих або переведених працівників.

Для усіх працівників, у тому числі для тих, яких у зв'язку зі змінами у штатному розписі прийнято на роботу, індекс споживчих цін для проведення індексації має обчислюватися з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), згідно із рішенням Уряду за посадою, яку займає працівник”.

Приклад 16-1

У штатний розпис КНП введена з 1 серпня 2024 нова посада - заступник директора з економічних питань.

Всім працівникам КНП востаннє підвищували зарплату у січні 2024.

Як нараховувати індексацію у серпні 2024?

Оскільки до штатного розпису введена нова посада, то серпень 2024 стає “базовим” для індексації.

Приклад 16-2

Посада завідувача канцелярії введена в штатний розпис з 1 вересня 2024.

З 12 вересня 2024 на цю посаду переведено працівника.

Чи має право завідувач канцелярії на індексацію у вересні 2024?

Базовий місяць для індексації - січень 2024, як і для інших працівників з оплатою за ЄТС.

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Працівника з 1 червня 2024 на вищу посаду, а з 1 серпня - назад (на попередню)

Лист Мінсоцполітики від 02.12.2021 № 6586/0/290-21/51:

“Встановлено єдині правила нарахування індексації залежно від підвищення тарифних ставок (посадових окладів), як для працівників, які вже працюють, так і для новоприйнятих або переведених працівників.

Для усіх працівників, у тому числі для тих, яких у зв'язку зі змінами у штатному розписі прийнято на роботу, індекс споживчих цін для проведення індексації має обчислюватися з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), згідно із рішенням Уряду за посадою, яку займає працівник”.

Приклад 17

Відповідального чергового держоргану перевели на посаду завідувача господарством з 1 червня 2024, а з 1 серпня 2024 за його заявою знову на відповідального чергового.

Всім працівникам патронатної служби і працівників з функцій обслуговування держоргану востаннє підвищували оклади з 1 січня 2024.

Як індексувати зарплату відповідального чергового у серпні 2024?

Для індексації зарплати відповідального чергового “базовим” місяцем буде січень 2024, як і для інших працівників патронатної служби і функцій обслуговування.

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Як проводити індексацію у разі тимчасового чи постійного переведення?

Переведення на іншу посаду в бюджетних установах:

Правило 1.

Тимчасове переведення на іншу посаду не впливає на індексацію.

Правило 2.

Переведення на іншу посаду не впливає на індексацію, оскільки посадові оклади та тарифні ставки встановлюють постанови КМУ.

Правило 3.

У разі введення до штатного розпису нової посади, на яку переводять працівника - базовий місяць не змінюється оскільки посадові оклади та тарифні ставки встановлюють постанови КМУ.

Переведення на іншу посаду в КНП:

Правило 1.

Тимчасове переведення на іншу посаду не впливає на індексацію.

Правило 2.

Переведення на іншу постійну посаду не впливає на індексацію, якщо ця посада була в штатному розписі на момент підвищення окладів.

Правило 3.

Якщо до штатного розпису вводиться нова посада, на яку переводять працівника, то базовим буде місяць введення посади до штатного розпису.

Правило 4. Збільшення кількості штатних одиниць не змінює “базовий” місяць.

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Як проводити індексацію у разі виходу з відпустки по догляду до 3-х чи 6 років

Для працівників, <...> які використали відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустку без збереження заробітної плати (грошового забезпечення), передбачені законодавством про відпустки, обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), за посадою, яку займає працівник, військовослужбовець, поліцейський, особа рядового і начальницького складу.

п. 10-2 Порядку № 1078

Ситуація 3. Працівниця КНП приступила до роботи з 19.08.2024 після відпустки по догляду за дитиною до 3 років.

На момент виходу у відпустку неї був посадовий оклад - **6500 грн.**

У працівниці, яка виконувала її обов'язки на час відпустки, посадовий оклад нині - **12 000 грн** (останнє підвищення у січні 2024).

Як індексувати зарплату у місяці виходу на роботу - серпні 2024?

$(115,06 \text{ грн} : 22 \text{ р.дн.}) \times 10 \text{ р.дн.} = 52,30 \text{ грн.}$

Ситуація 4. Працівник бюджетної установи з оплатою за ЄТС перебував у відпустці без збереження зарплати з 01.12.2022 по 31.07.2024.

Як індексувати зарплату у місяці виходу на роботу - серпні 2024?

“Базовий” місяць - січень 2024:
 $3028 \text{ грн} \times 3,8\% = 115,06 \text{ грн.}$

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Яка відповідальність передбачена за непроведення чи заниження індексації?

Держпраці:

Індexсація є складовою зарплати (входить до складу фонду додаткової зарплати), тому її невиконання вважається порушенням законодавства про оплату праці.

Індexсація грошових доходів населення – це законодавчо встановлений механізм підвищення грошових доходів населення, який дозволяє частково або повністю відшкодувати подорожчання споживчих товарів і послуг.

Фінансова відповідальність передбачена абз. 5 ч. 2 ст. 265 КЗпП:

за недотримання мінімальних гарантій в оплаті праці, передбачений – 2 мінімальних зарплат (МЗП) – **16 000 грн. за КОЖНОГО працівника**, стосовно якого допущено порушення.

Норми та гарантії в оплаті праці, встановлені у КЗпП та ч. 1 ст. 12 Закону №108, є **мінімальними державними гарантіями в оплаті праці**.

Індexсація зарплати належить до мінімальних державних гарантій з оплати праці.

Невиконання роботодавцем обов'язку щодо індексації зарплати є недотриманням мінімальних гарантій в оплаті праці.

Якщо роботодавець **не нараховує індексацію зарплати, його можуть притягти до відповідальності:**

- фінансової (абз. 5 ч. 2 ст. 265 КЗпП);
- адміністративної (ст. 41 КУпАП);
- кримінальної (ст. 175 ККУ).

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Роз'яснення Мінсоцполітики щодо індексації зарплати

Лист Мінсоцполітики від 13.05.2019 р. № 706/0/206-19:

Обчислення індексу споживчих цін для проведення подальшої індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення грошових доходів населення.

Сума індексації у місяці підвищення грошових доходів не нараховується, якщо розмір підвищення грошового доходу перевищує суму індексації, що склалася у місяці підвищення доходу.

Якщо розмір підвищення грошового доходу не перевищує суму індексації, що склалася у місяці підвищення доходу, сума індексації у цьому місяці визначається з урахуванням розміру підвищення доходу і розраховується як різниця між сумою індексації і розміром підвищення доходу.

У разі зростання заробітної плати за рахунок інших її складових без підвищення тарифних ставок (окладів) сума індексації не зменшується на розмір підвищення заробітної плати. У разі коли відбувається підвищення тарифної ставки (окладу), у місяці підвищення враховуються всі складові заробітної плати, які не мають разового характеру.

Крім того, пунктом 102 Порядку, зокрема, передбачено, що для новоприйнятих працівників обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення посадового окладу, за посадою, яку займає працівник.

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Роз'яснення Мінсоцполітики щодо індексації зарплати

Лист Мінсоцполітики від 04.01.2024 № 2/0/214-24:

Отже, якщо у 2023 р. було збережено суму індексації зарплати, яка виникла за період до січня 2023 р., то вона може виплачуватися і у 2024 р.

При цьому, у разі зростання посадового окладу з січня 2024 р., сума індексації зарплати має визначатись з урахуванням п. 5 Порядку. Тобто, значення ІПЦ приймається за 1 або 100% у місяці, в якому відбувається підвищення тарифних ставок (посадових окладів). **Обчислення ІСЦ для проведення подальшої індексації здійснюється з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифних ставок (посадових окладів), тобто з лютого 2024 р.**

Сума індексації у місяці підвищення посадового окладу має розраховуватися як різниця між сумою індексації і розміром підвищення зарплати. Тобто, сума індексації зменшується на суму підвищення зарплати.

Якщо підвищення посадових окладів (тарифних ставок) у січні 2024 р. не відбувається, то обчислення ІПЦ для проведення індексації починає здійснюватися з січня 2024 р.

Одночасно, у випадку якщо особа працює/ служить неповний робочий/ службовий час, сума індексації визначається з розрахунку повного робочого часу / кількості календарних днів у місяці, а виплачується пропорційно відпрацьованому/ службовому часу (п. 4 Порядку).

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Роз'яснення Мінсоцполітики щодо індексації зарплати

Лист Мінсоцполітики від 18.01.2017 р. № 119/0/101-17/282:

Частиною другою статті 31 Закону України «Про оплату праці» (в редакції Закону України від 06.12.2016 р. № 1774-VIII) визначено вичерпний перелік виплат, які не враховуються при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру. До таких виплат належать: доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я, за роботу в нічний та надурочний час, роз'їзний характер робіт, премії до святкових і ювілейних дат.

Отже, **у випадку, коли працівнику встановлені доплати за роботу у важких і шкідливих та особливо важких і особливо шкідливих умовах праці, які виплачуються за результатами атестації робочих місць, доплата за використання дезінфікуючих засобів, за роботу у нічний час, підвищена оплата за роботу у надурочний час, зазначені та інші виплати, визначені в другому абзаці статті 31 вищезазначеного Закону, мають виплачуватись понад розмір мінімальної заробітної плати.**

Всі інші виплати (доплати, надбавки, премії, індексація тощо), які працівнику нараховуються згідно з умовами колективного та трудового договору, враховуються при визначенні мінімального розміру заробітної плати.

1. Індексація зарплати у серпні 2024 поновлена

Роз'яснення Мінсоцполітики щодо індексації зарплати

Лист Мінсоцполітики від 02.12.2021 р. № 6586/0/290-21/51:

Отже, встановлено єдині правила нарахування індексації залежно від підвищення тарифних ставок (посадових окладів), як для працівників, які вже працюють, так і для новоприйнятих або переведених працівників.

Враховуючи викладене, **для усіх працівників, у тому числі для тих, яких у зв'язку зі змінами у штатному розписі прийнято на роботу, індекс споживчих цін для проведення індексації має обчислюватися з місяця, наступного за місяцем підвищення тарифної ставки (посадового окладу), згідно із рішенням Уряду за посадою, яку займає працівник.**

Лист Мінсоцполітики від 03.02.2020 р. № 1476/0/290-20/51:

Правові, економічні та організаційні основи проведення індексації грошових доходів визначено Законом України "Про індексацію грошових доходів населення" від 03.07.91 р. N 1282-XII (зі змінами).

Зазначений Закон та Порядок **не передбачають норм та положень щодо необхідності видання наказу в разі настання права на проведення індексації грошових доходів на підприємствах, установах, організаціях.**

Разом з тим зазначаємо, що **індексація грошових доходів населення** згідно із Законом України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" від 05.10.2000 р. N 2017-III **є державною соціальною гарантією**, яка встановлена з метою підтримання достатнього життєвого рівня громадян та купівельної спроможності їх грошових доходів в умовах зростання цін

1. Індексація стипендій у серпні 2024

Академічні стипендії

Востаннє розміри академічних стипендій учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти (ЗПТО), студентів закладів фахової передвищої освіти (ЗФПО) та закладів вищої освіти (ЗВО) підвищувались у січні 2022 року.

«Базовим» місяцем для проведення індексації у цьому випадку є **грудень 2023 року**. Розрахунок приросту ІСЦ наростаючим підсумком розпочався з січня 2024 року.

У серпні 2024 року цей показник перевищив поріг індексації ($1,004_{\text{січень}} \times 1,003_{\text{лютий}} \times 1,005_{\text{березень}} \times 1,002_{\text{квітень}} \times 1,006_{\text{травень}} \times 1,022_{\text{червень}} \times 100 = 104,3 \% > 103,0 \%$).

У серпні 2024 виникло право на поточну індексацію стипендій з урахуванням коефіцієнта **4,3 %**.

Соціальні стипендії

У січні 2024 року підвищились розміри соціальних стипендій учнів / студентів, які є: дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування; особами з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та тих, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків.

Для них «базовим» місяцем для індексації є **січень 2024**, у серпні 2024, коефіцієнт індексації **3,8 %**.

Для решти учнів та студентів, які мають право на призначення оціальних стипендій, їх розміри не змінювалися з листопаду 2017.

Для них «базовим» є **грудень 2023 року**, коефіцієнт індексації - **4,3 %**.

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

1. Індexсація зарплати у серпні 2024 поновлена

Перші судові рішення щодо визначення базового місяця для індexсації зарплати

Рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 01.05.2024 у справі №160/6553/24

Таким чином, Закон України «Про індexсацію грошових доходів населення» та відповідно Порядок проведення індexсації грошових доходів населення з **01.01.2024 року діють, з огляду на відсутність зупинення дій вказаних нормативно-правових актів.**

Враховуючи вказане, нарахування та виплата позивачу індexсації грошового забезпечення за період з 01.01.2024 року по 31.01.2024 року повинна була здійснюватися враховуючи **базовий місяць - березень 2018 року.**

У рішенні від 15.10.2013 року у справі №9-рп/2013 за конституційним зверненням громадянина щодо офіційного тлумачення положення ч.2 ст.233 Кодексу законів про працю України Конституційний Суд України зазначив про те, що **кошти, які підлягають нарахуванню в порядку індexсації заробітної плати та компенсації працівникам частини заробітної плати у зв'язку з порушенням строків її виплати, мають компенсаторний характер.**

Як зазначив Верховний Суд у постановах від 19.06.2019 року (справа №825/1987/17), від 20.11.2019 року (справа №620/1892/19), від 05.02.2020 року (справа №825/565/17) **індexсація грошового забезпечення, як складова грошового забезпечення військовослужбовців, є однією з основних державних гарантій щодо оплати їх праці, а отже підлягає обов'язковому нарахуванню і виплаті.**